

Tisková zpráva: Vycházejí *Pláňata*, román o zrání v přelomové době

Petra Dvořáková napsala *Pláňata*, román o dospívání na přelomu osmdesátých a devadesátých let. Název odkazuje nejenom k planě rostoucím stromům (v případě románu třešním) a jejich plodům, ale i k dětem – pláňatům, o která nemá nikdo moc zájem, dospívají jako ty plané stromy, nekultivovaně, samorostle...

Obyčejná rodina, obyčejná vesnice. Dvě dcery ve školním věku, rodiče s obyčejnými profesemi. Také prarodiče, všichni tak trochu natěsno v poslepovaném domě. A kolem stejně tak obyčejný, nehybný čas. Jenže zdání klame. Tiše se naplňuje chvíle, kdy starý režim dozrává k náhlému pádu.

Držitelka Magnesie Litery, autorka s širokým záběrem, rozkročená mezi publicistickým stylem, literaturou pro děti a mládež a beletrií, tentokrát do svého románu zahrнула dosud nejdelší časový úsek, s jakým kdy ve své próze pracovala. Příběh Pavlíny a její rodiny začíná v osmdesátých letech, končí v polovině devadesátých a závěr knihy pak ještě nechá čtenáře nahlédnout do dnešních dní. „Asi poprvé jsem napsala knihu, která zahrnuje dlouhý časový úsek, Pavlína a její sestra v ní z dětství dorostou do dospělosti, a já jsem jim chtěla dát co nejvíc možností. Proto je to nejen příběh o rodině, ale právě i o té době. Společenská změna fungovala jako taková velká vlna možností a mohla Pavlíně a její sestře pomoci vymanit se z ne úplně dobře fungující rodiny. V dnešní době tady možnosti, které tenkrát byly zjevením, jsou a často jsou vnímané jako samozřejmost,“ říká Petra Dvořáková.

Pavlína není jediná, kdo v knize promlouvá, Petra Dvořáková vymodelovala *Pláňata* jako trojhlas Pavlíny, její mámy a jejího otce. „Myslím si, že je nesmírně důležité podívat se na situace, na život z pohledu druhého. Je to důležité v mezilidských vztazích, v komunikaci, v porozumění světu. Proto se snažím měnit pohledy, pochopit, jak to vidí druhý. Když se totiž zkusím dívat na svět očima druhého, nemůžu ho pak povrchně odsuzovat, ale hledám v komunikaci s ním efektivnější cesty. Je to vlastně něco, co leží i mimo literaturu. A je fajn, když tomu literatura pomáhá,“ vysvětluje tento postup autorka.

Pláňata stojí na touze vymanit se z nefunkční rodiny, nefungujících vztahů a na naději, že bude líp, stejně silně však i na deziluzi, když se tyto naděje ukážou jako liché. Román se dá vnímat také jako generační výpověď; Dvořáková je ročník 1977, její Pavlína je zhruba stejně stará, za totality pravidelně snídá pocukrovaný chleba v mléce a touží aspoň po tom, aby to byl rohlík, nosí přešívané oblečení flikované podle půjčovaných výtisků *Burdy* a zažívá pochodáky s plynovými maskami – ale než dospěje, přijde sametová revoluce a s ní obrovská euforie. Jenomže člověka v dětství poznamenávají i jiné věci než to, co snídá nebo co si obléká. Třeba absence lásky, pochopení a respektu, s níž se dnešní generace setkávají docela běžně, ale generace dnešních čtyřicátníků či padesátníků vyrostla v něčem úplně jiném. „Kolik z nich si nese rány nejen z toho, jak bylo třeba nastavené školství, jak se odměňovala poslušnost a ovcovitá uniformita a trestala individualita?“ ptá se autorka *Pláňat* Petra Dvořáková v rozhovoru na stránkách Kavárny Hosta. A změnit tohle vnitřní nastavení a vymanit se z důsledků, které s sebou člověk do dospělého života nese, je mnohem těžší než změnit jídelníček nebo šatník...

Celý rozhovor s autorkou si můžete přečíst na webu Kavárny <https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/s-petrou-dvorakovou-o-planatech-romanu-zachycujicim-svet-jak-ho-nekteri-nepamatuji>.

Ke knize souběžně vychází i **audiokniha**. Připravilo ji vydavatelství OneHotBook v podání Marie Černochové, Lucie Valenové a Roberta Mikluše pod režijním dohledem Natálie Deakové. „Nejzajímavější pro mě na knize bylo, že nahlíží vždy na jednu událost pohledem tří postav – otce, matky a dcery –, díky čemuž vidíte různé vnímání totožné situace,“ říká Lucie Valentová, která čte v knize Pavlíninu matku. Chválou na autorku nešetří ani Robert Mikluš: „Všichni se mají rádi a zároveň jsou nešťastní. Žijí ve složité době a nemohou před sebou utéct, což mi bylo velmi blízké, protože jsem podobné pocity měl v dětství. Petra Dvořáková se mi prostě četla ohromně dobře, protože je to taková nenápadná krása obyčejnosti.“

Petra Dvořáková (1977)

Pochází z Vysočiny. Vystudovala filozofii na Masarykově univerzitě v Brně. Do povědomí čtenářů vstoupila knihou rozhovorů *Proměněné sny*, za kterou obdržela cenu Magnesia Litera. Pozornost si získaly i její další tituly — *Já jsem hlad a Sítě — příběhy (ne)sebevědomí*. Kniha *Julie mezi slovy* byla oceněna Zlatou stuhou za nejlepší beletristickou knihu pro mládež a cenou učitelů v anketě SUK. Pro mladé čtenáře napsala také knihy *Flouk a Líla* a *Každý má svou lajnu*. Román *Dědina* se zařadil mezi nejprodávanější a nejocěňovanější tituly české prózy, jeho audioknižní podoba se pak stala absolutním vítězem Audioknihy roku 2019. Je autorkou bestsellerů *Chirurg* a *Vrány*, za ně získala ocenění Kniha roku 2020 v kategorii umělecká próza. V roce 2022 jí vyšel román *Zahrada*.

Recenzní výtisk *Pláňat* vám ráda zašlu, a pokud budete mít zájem o rozhovor s autorkou, zprostředkuji vám kontakt.

Knihu **křtíme v úterý 31. října v Rezidenci Café Kaprál v Brně v 19.00.**

Kontakt pro média:

Klára Kubíčková
nakladatelství Host
774 443 602
kubickova@hostbrno.cz
www.hostbrno.cz